

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Arbitraal vonnis van 17 februari 2014 **Kenmerk: 14/05 KG**

De waarnemend voorzitter van het Scheidsgerecht, mr. R.J.B. Boonekamp, wonende te Arnhem,
bijgestaan door mr. M.P.D. de Mönnink, griffier,
heeft het navolgende vonnis in kort geding gewezen

in de zaak van:

1. dr. A., wonende te Z,
2. dr. B., wonende te Y,
3. dr. C., wonende te X,
4. dr. D., wonende te W,
eisers,
gemachtigden: mr. H.A.J. Stollenwerck en mr. D. Stikkelbroeck,

tegen:

de stichting **E.**,
gevestigd te Z,
verweerster,
gemachtigde: mr. drs. P. Bergkamp.

Partijen worden aangeduid als eisers en de stichting.

1. De procedure

- 1.1 Eisers hebben dit geding aanhangig gemaakt met een brief van hun gemachtigde van 16 januari 2014 met gelijktijdige memorie van eis met 13 producties, genummerd 1-13.
- 1.2 De stichting heeft bij e-mail en brief van 6 februari 2014 een incidentele memorie houdende exceptie van onbevoegdheid ingediend met 8 producties, genummerd 1-8, en het Scheidsgerecht daarbij verzocht over de bevoegdheid een beslissing te nemen vóór een eventuele inhoudelijke behandeling van het geschil. Namens de waarnemend voorzitter is bij e-mail van 7 februari 2014 aangegeven, dat niet eerst over de bevoegdheid zal worden beslist, maar dat zowel de exceptie van onbevoegdheid als de zaak ten gronde ter zitting van 11 februari 2014 zullen worden behandeld.

- 1.3 De stichting heeft bij e-mail van 7 februari 2014 een nadere productie met nummer 9 ingediend en bij e-mail van 10 februari 2014 nog twee nadere producties, genummerd 10-11.
- 1.4 De mondelinge behandeling van de zaak heeft plaatsgevonden te Utrecht op 11 februari 2014. Eisers zijn in persoon verschenen, bijgestaan door hun gemachtigden. De stichting is verschenen in de personen van F., voorzitter van de Raad van Bestuur, en G., lid van de Raad van Bestuur, en werd bijgestaan door de gemachtigde van de stichting. De gemachtigden van partijen hebben het woord gevoerd aan de hand van pleitnotities, die ter zitting zijn overgelegd.

2. Samenvatting van het geschil

- 2.1 De eisers en de stichting zijn verwickeld in een geschil rondom de opzegging van hun toelatingsovereenkomsten door de stichting. Daarover zijn tussen hen voor het Scheidsgerecht enkele kort gedingen gevoerd en een bodemprocedure. Na een aantal tussenvonnissen heeft het Scheidsgerecht op 31 december 2013 eindvonnis gewezen. De uitkomst van de bodemprocedure is dat de opzegging van de toelatingsovereenkomsten met de eisers in stand is gebleven omdat herstel van de ernstig verstoorde samenwerking tussen de partijen uitgesloten moet worden geacht. Aan ieder van de eisers is een vergoeding naar billijkheid van € 250.000,- toegekend, te betalen door de stichting. Hiermee is komen vast te staan dat de toelatingsovereenkomsten met de eisers door opzegging per 17 mei 2013 zijn geëindigd.
- 2.2 Aan de opzegging van de toelatingsovereenkomsten ligt een conflict tussen eisers en de Raad van Bestuur van de stichting, in het bijzonder tussen de eisers en de voorzitter van de Raad van Bestuur F. ten grondslag. Dat conflict gaat hoofdzakelijk over twee kwesties. Ten eerste zijn de eisers, dermatologen, in het ziekenhuis van de stichting behandelingen ter zake van niet verzekerde zorg gaan uitvoeren, waarvoor patiënten ter plaatse contant of met een pinpas dienden te betalen. De betalingen kwamen op een rekening die niet ten name van E. stond. Voor de behandelingen werden middelen van het ziekenhuis gebruikt. Volgens eisers heeft dit in het kader van een pilot met medeweten en instemming van de Raad van Bestuur plaatsgevonden. De stichting heeft dat betwist. Ten tweede werkten eisers in een eigen ZBC, de H., in V. Volgens de stichting hebben eisers ongeoorloofd ziekenhuispatiënten ten eigen bate naar dit ZBC doorverwezen. De stichting heeft zich in de bodemprocedure op het standpunt gesteld dat eisers niet integer zijn en strafrechtelijk verwijtbaar hebben gehandeld. Het Scheidsgerecht heeft in de diverse vonnissen in de bodemprocedure oordelen over deze kwesties gegeven.
- 2.3 Zoals het Scheidsgerecht in de vonnissen in de bodemprocedure heeft signaleerd, zijn het conflict en de procedure daarover door toedoen van beide partijen ernstig geëscaleerd. Eisers houden F. op grond van eigen onrechtmatig handelen persoonlijk aansprakelijk voor wat hen is overkomen en de gevolgen daarvan. Met het oog hierop heeft voor de rechtbank op verzoek van eisers een voorlopig getuigenverhoor plaatsgevonden gericht tegen F. Het beroep van de stichting op onbevoegdheid van de burgerlijke rechter wegens de in de toelatingsovereenkomsten tussen de eisers en de stichting overeengekomen

arbitrage voor het Scheidsgerecht, heeft de rechtbank verworpen. Eisers hebben recentelijk een dagvaarding aan F. uitgebracht voor de rechtbank I. waarin zij ruim € 1.000.000,- schadevergoeding van hem vorderen op grond van eigen onrechtmatig handelen. De affaire heeft veel media-aandacht gekregen. Eisers hebben zich voor diverse fora publiekelijk uitgelaten over het conflict. De stichting heeft hangende de bodemprocedure in ieder geval een persbericht doen uitgaan.

- 2.4 Naar aanleiding van het eindvonnis van 31 december 2013 heeft de stichting op 3 januari 2014 een persbericht doen uitgaan met als titel: Handhaven integriteit kost E. één miljoen euro. In dat persbericht wordt een persconferentie aangekondigd voor diezelfde dag om 13.00 uur. In het persbericht staat onder andere:

"Bestuursvoorzitter F.: De arbiters beoordelen het geschil uiteindelijk als een nodeloze escalatie van conflicten en verwijten partijen -ook de Raad van Bestuur- dat onvoldoende is gede-escaleerd. Met dit oordeel geeft het Scheidsgerecht een opvallend maatschappelijk signaal: als het om integriteitskwesties gaat hebben medisch specialisten in Nederland anno 2014 een grotere scharrelruimte en een hogere rechtsbescherming tegen ontslag dan iedere andere medewerker.

(...)

Volgens het Scheidsgerecht Gezondheidszorg hebben we daar dus te zwaar op ingezet. Maar wij vinden als Raad van Bestuur dat je op integriteit niet kan beknibbelen; (...), aldus G., Raad van Bestuur."

- 2.5 Tijdens de persconferentie is onder andere het volgende gezegd:

F.:

"Het gaat om integriteit. De dermatologen hebben in strijd met de binnen onze organisatie geldende regels gehandeld. Het Scheidsgerecht heeft gezegd: E., daarin heb je gedeeltelijk gelijk. Als bestuurder van E. kunnen wij met halve integriteit niet verder. Mensen bij ons zijn integer of zij zijn niet integer."

G:

"Patiënten werden in de zelf opgezette praktijk niet-verzekerde zorg van de eisers geconfronteerd met een soort koehandel, behandel prijzen waren niet duidelijk, waren arbitrair, en werden op onderdelen zelfs ingezet als actietarief. Zo iets als 3 halen, 2 betalen bij dermatologie. 10 pukkels weghalen voor honderd euro. Het lijkt de Albert Cuypmarkt wel. Met directe contante betaling graag. In mijn ogen een bizarre en verwerpelijke invulling van het begrip marktwerking in de zorg.

(...)

op de zeer hoge leeftijd van 85 of 90 jaar, naar het eigen zelfstandig behandelcentrum H., een soort privékliniek van de eisers in Z. gestuurd op ongeveer een uur reisafstand van E. Deze routing van patiënten geschiedde buiten E. om. Deze handelswijze getuigt van bijzonder weinig respect, noch naar de patiënt, noch naar E. In mijn ogen wederom een bizarre en verwerpelijke invulling van het begrip marktwerking in de zorg.

(...)

Als een medewerker van E. vanmiddag een printer mee naar huis neemt, die printer vanavond voor 50 euro op marktplaats zet en wij dat morgen ontdekken, staat diezelfde medewerker morgen met 0 euro op straat. Als Raad van Bestuur bewaken wij de integriteit van onze organisatie. Wij zien geen enkele reden waarom een medisch specialist een grotere speelruimte zou hebben dan een willekeurige medewerker.

(...)

Er gingen brieven en facturen de deur uit onder E.-label die helemaal niet van E. waren. (...) Die factuur kunt u hierachter geprojecteerd zien. (..) U ziet hier een amateuristische factuur die juridisch niet klopt. Een factuur op het briefpapier van E. waar een rekeningnummer op staat die helemaal niet van E. is. Een factuur zo blijkt later, waar het rekeningnummer van de maatschap dermatologie op staat en niet zoals je zou mogen verwachten, met E.-label erop, van E. Een factuur die, zoals u ziet, met het betere knip en plakwerk in elkaar is gezet onder de verantwoordelijkheid van de leden van de maatschap dermatologie."

De voorzitter van de Raad van Toezicht:

"Moge een ieder dan ook duidelijk zijn dat de eisers in hun aanpak van deze activiteit de integriteitscode van E., die ook zij hebben onderschreven, met voeten hebben getreden. Mede door dit gedrag en hun opstelling in de loop van dit proces hebben deze eisers niet alleen E. aanzienlijk imagoschade toegebracht maar hebben zij ook hun collega specialisten geheel ten onrechte in een kwaad daglicht gesteld.

(...)

Dat het hier om medisch inhoudelijk gezien alom gewaardeerde specialisten gaat en het máár het foutje van zo'n 20.000 euro betreft, doet mijns inziens niets af aan de ernst van dit soort wangedrag en de daarbij getoonde mentaliteit van deze dermatologen.

(...)

Apert fout gedrag wordt niet getolereerd. Met integriteit binnen E. valt niet te marchanderen. De Raad van Toezicht zal de Raad van Bestuur in dit soort kwesties dan ook te allen tijde steunen, ongeacht de personen in deze organisatie die menen inbreuk te mogen maken op wat ik zou willen duiden als een van de meest fundamentele waarden van dit huis."

- 2.6 Naar aanleiding hiervan zijn berichten in de media verschenen. In De Telegraaf op 4 januari 2014 een artikel met als kop: "Dermatologen pleegden diefstal en fraude", bij omroep I. een bericht met als kop: "De vier dermatologen die van E. een miljoen euro vergoeding krijgen 'naar billijkheid en redelijke rechtmatigheid', hebben patiënten met een illegale privékliniek binnen E. opgelicht met nepfacturen. Dat beweerde het ziekenhuis vrijdag tijdens een ingelaste persconferentie".
- 2.7 De verklaringen, de factuur en de beelden van de persconferentie staan op de website van de stichting.
- 2.8 Eisers stellen dat de genoemde uitlatingen namens de stichting in strijd zijn met de uitspraken van het Scheidsgerecht in de bodemprocedure en dat zij de eisers daarmee verder beschadigen. Zij stellen dat hun relatie met de stichting wordt beheerst door de post- contractuele goede trouw en dat de handelwijze van de stichting is te kwalificeren als een ernstig toerekenbaar tekortschieten, subsidiair als een onrechtmatige daad. Eisers vorderen in deze procedure om de stichting bij arbitraal vonnis in kort geding:
- (I) te verbieden om zich met onmiddellijke ingang in negatieve zin uit te laten over eisers, voor zover die uitlatingen in strijd zijn met de in de bodemprocedure onder nummer 12/38 gehanteerde overwegingen zoals in hun memorie van eis zijn geciteerd en wel op verbeurte van een boete per overtreding van € 50.000,-;
 - (II) te veroordelen om met onmiddellijke ingang van haar website te verwijderen het persbericht, de videobeelden van de persconferentie en de factuur wegens de onverzekerde zorg op verbeurte van een boete van € 10.000,- en € 1.000,- per dag zolang niet aan deze vordering is voldaan;
 - (III) te veroordelen om binnen 5 dagen na het vonnis in de landelijke dagbladen De Telegraaf, de Volkskrant, het Algemeen Dagblad, NRC Handelsblad en de Regionale bladen een advertentie te doen plaatsen in een door het Scheidsgerecht te bepalen formaat met een door het Scheidsgerecht te bepalen tekst tot rectificatie, op verbeurte van een dwangsom van € 10.000,- per krant en € 1.000,- per dag zolang aan de veroordeling geen gevolg wordt gegeven;
 - (IV) te veroordelen in de kosten van dit kort geding.

3. De bevoegdheid

- 3.1 De stichting heeft zich op de onbevoegdheid van het Scheidsgerecht beroepen. Volgens haar valt het onderhavige geschil niet onder het arbitraal beding in de toelatingsovereenkomsten. Dat beding luidt:

"1. Partijen trachten alle geschillen, welke mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige overeenkomst, bij voorkeur in onderling overleg tot een oplossing te brengen, zonodig met behulp van een in gezamenlijk overleg te benoemen bemiddelaar (mediator).

2. *Indien met betrekking tot geschillen door partijen geen vergelijk wordt bereikt of redelijkerwijze niet kan worden verwacht, zullen deze geschillen worden beslecht door het Scheidsgerecht gezondheidzorg overeenkomst zijn dan geldende reglement."*

Volgens eisers gaan de uitlatingen van de stichting in het persbericht en tijdens de persconferentie over de vonnissen van het Scheidsgerecht in het geschil over de opzegging van de toelatingsovereenkomsten en gaat het hier dus over een geschil naar aanleiding van de toelatingsovereenkomsten.

- 3.2 Het arbitraal beding in de toelatingsovereenkomsten van eisers is ontleend aan en stemt woordelijk overeen met dat in de Model Toelatingsovereenkomst 2011. Aangezien niet is gesteld of gebleken en ook niet voor de hand ligt dat er onderhandelingen tussen eisers en de stichting hebben plaatsgevonden over dit beding, is er aanleiding het beding uit te leggen aan de hand van de bewoordingen waarin het is gesteld, gelezen in de gehele context van de toelatingsovereenkomst. Uit het onderling verband van de leden 1 en 2 volgt dat aan arbitrage voor het Scheidsgerecht zijn onderworpen "alle geschillen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige overeenkomst". In het woord 'aanleiding' ligt besloten dat het moet gaan om geschillen die rechtstreeks uit de toelatingsovereenkomst voortvloeien. Dat zal in het algemeen het geval zijn als het een geschil betreft over rechten en verplichtingen (verbintenissen) van de partijen uit de toelatingsovereenkomst zelf of uit nadere overeenkomsten waarin de partijen hun rechtsverhouding zoals die uit de toelatingsovereenkomst volgt, hebben geregeld. De overige bepalingen in de toelatingsovereenkomst waarin staat dat geschillen daarover aan het Scheidsgerecht kunnen worden voorgelegd (art. 18 lid 7 (beroep tegen aanwijzing), art. 20 lid 6 (beroep tegen non-actiefstelling), art. 23 lid 6 (beroep tegen opzegging)) en waarnaar in de toelichting op art. 32 van de Model Toelatingsovereenkomst wordt verwezen, illustreren dat. Of het in deze zin gaat om een geschil dat is ontstaan naar aanleiding van de toelatingsovereenkomst, zal van geval tot geval moeten worden bepaald.
- 3.3 Van het onderhavige geschil kan dat onder de omstandigheden van dit geval niet meer worden aangenomen. Uit de toelatingsovereenkomsten volgt niet een rechtstreekse verplichting van de stichting om zich van bepaalde uitlatingen over eisers te onthouden. Zolang de toelatingsovereenkomst bestaat, niet definitief is geëindigd en/of het geschil daarover nog aanhangig is, zou onder omstandigheden uit de maatstaven van redelijkheid en billijkheid die mede de inhoud van de overeenkomst bepalen, kunnen voortvloeien dat een partij zich van bepaalde uitlatingen over de wederpartij moet onthouden. Een geschil daarover zou dan onder omstandigheden als een geschil naar aanleiding van de toelatingsovereenkomst kunnen worden beschouwd. Het gaat hier echter om uitlatingen die zijn gedaan nadat door het eindvonnis van het Scheidsgerecht van 31 december 2013 bij gewijsde (art. 1059 Rv) is komen vast te staan dat de toelatingsovereenkomsten tussen de eisers en de stichting per 17 mei 2013 definitief zijn geëindigd en waarbij de geschillen over de opzegging daarvan evenals andere geschillen tussen de partijen over rechten en verplichtingen uit

hoofde van de toelatingsovereenkomsten definitief zijn beslecht. Die uitlatingen gaan over het geëindigde geschil, over de eisers en over de beslissingen van het Scheidsgerecht maar staan niet meer in de context van een nog 'levende' tussen de partijen bestaande rechtsverhouding uit hoofde van de toelatingsovereenkomsten. Een uit de toelatingsovereenkomsten voortvloeiende verplichting zich van dergelijke uitlatingen te onthouden, kan onder die omstandigheden niet worden aangenomen. Daarmee is niet gezegd dat het de stichting vrijstond zich uit te laten zoals zij heeft gedaan. Die uitlatingen kunnen, zonder dat sprake is van niet naleving van verplichtingen uit de toelatingsovereenkomst, een onrechtmatige daad van de stichting opleveren. Voor de beoordeling daarvan kunnen ook de eerdere bodemprocedure en de daarin door het Scheidsgerecht gewezen vonnissen en de daarin genomen beslissingen relevant zijn. Een geschil hierover betreft in deze situatie dan echter niet een geschil naar aanleiding van (een verplichting die voortvloeit uit) de toelatingsovereenkomst, maar een geschil over niet naleving van een uit de wet (art. 6:162 BW) voortvloeiende verplichting. Het Scheidsgerecht is dan niet bevoegd daarover te oordelen, maar de burgerlijke rechter.

- 3.4 Het Scheidsgerecht zal zich dus onbevoegd verklaren van het geschil kennis te nemen. De kosten van het Scheidsgerecht zullen door eisers moeten worden gedragen en zullen met het gedeponeerde voorschot worden verrekend. Eisers zullen aan de stichting een bedrag van € 3.500,- als tegemoetkoming in de kosten van rechtsbijstand moeten betalen.

4. De beslissing

De waarnemend voorzitter van het Scheidsgerecht

- 4.1 verklaart zich onbevoegd van het geschil kennis te nemen,
- 4.2 bepaalt dat de kosten van het Scheidsgerecht ad € 4.266,59 door de eisers moeten worden gedragen en verhaald zullen worden op het door hen gedeponeerde voorschot,
- 4.3 veroordeelt de eisers een bedrag van € 3.500,- te betalen aan de stichting als tegemoetkoming in de kosten van rechtsbijstand.

Dit vonnis is gewezen te Utrecht en op 17 februari 2014 aan de gemachtigden van de partijen verzonden.